

МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ УКРАЇНИ

вул. Хрещатик, 30, м. Київ, 01601, тел.: (044) 531-36-93; 206-38-45
E-mail: kanc@mev.gov.ua, сайт: <http://mre.kmu.gov.ua>, ідентифікаційний код 37552996

На № ~

Полтавська обласна рада
вул. Соборності, 45, м. Полтава, 36014

Відповідь на звернення

Міністерство енергетики України розглянуло Звернення депутатів Полтавської обласної ради до Кабінету Міністрів України щодо підвищення тарифів на тепло, електроенергію та холодну воду від 29.12.2020 № 100, що є додатком до листа Полтавської обласної ради від 06.01.2021 № 01-19/34, надісланого листом Секретаріатом Кабінету Міністрів України від 19.01.2021 № 1539/0/2-21 для розгляду відповідно до компетенції, та повідомляє.

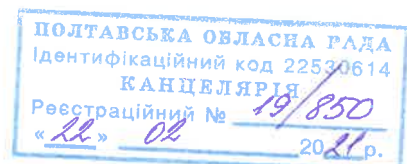
З метою збереження фіксованої ціни на електричну енергію для побутових споживачів, постановою Кабінету Міністрів України від 05.06.2019 № 483 «Про затвердження Положення про покладення спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії» (із змінами) (далі – Постанова № 483) на ДП «Гарантований покупець», ДП «НАЕК «Енергоатом», ПрАТ «Укргідроенерго» та постачальників універсальних послуг покладено виконання спеціальних обов'язків для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії (далі – ПСО).

Відповідно до Постанови № 483, ціна на електроенергію для побутових споживачів встановлювалась на рівні тарифів, (з урахуванням тарифів, диференційованих за періодами часу), які діяли станом на 30.06.2019.

Слід зазначити, що тарифи на електроенергію, яка відпускається населенню та ряду пільгових категорій споживачів, були встановлені постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП, Регулятор) від 26.02.2015 № 220, зареєстрованої в Мін'юсті 02.03.2015 за № 231/26676, постановою Національної комісії регулювання електроенергетики України від 11.03.2010 № 218 «Про затвердження тарифів на електричну енергію релігійних організацій», зареєстрованої в Мін'юсті 24.03.2010 за № 241/17536 (із змінами), постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики від 23.04.2012 № 498 «Про затвердження Порядку застосування тарифів на електроенергію», зареєстрованої в Мін'юсті 23.04.2012 за № 599/20912 (із змінами), та постановою НКРЕКП від 06.06.2017 № 746 «Про затвердження тарифів на електричну енергію, що відпускається юридичним особам, які є балансоутримувачами) майна, що використовується для компактного живлення окремих осіб».

Міністерство енергетики України
Бойко Ю.М. (ЗАСТУПНИК МІНІСТРА
ЕНЕРГЕТИКИ) 16.02.2021 17:00

Разом з тим, інформуємо, що на засіданні Регулятора 06.01.2021 прийнято рішення про визнання зазначених вище постанов такими, що втратили чинність.

Термін дії Постанови № 483 спливав 01.01.2021. Таким чином, у разі припинення її дії, ціна на електроенергію для побутових споживачів формувалась би на ринкових умовах, що призвело б до різкого, більш ніж в 2,5 рази, зростання тарифу на електричну енергію для населення вже з січня 2021 року (до близько 3.20 грн/кВт·год).

Слід зазначити, що в грудні 2020 року НКРЕКП збільшено тарифи транспортної складової на 2021 рік з 1,2 грн до 1,51 грн/кВт·год. А саме:

- тариф на передачу НЕК «Укренерго» встановлено на рівні 35 коп/кВт·год;
- середньозважений тариф на розподіл на рівні 106 коп/кВт·год;
- середньозважений тариф на постачання на рівні 10 коп/кВт·год.

Крім того, з початку 2021 року, зростає собівартість виробництва електричної енергії на АЕС через необхідність підвищення заробітної плати працівників, виконання ремонтної кампанії атомних енергоблоків, інвестиційних програм підприємства та забезпечення ядерної безпеки. Так, згідно проекту фінансового плану ДП «НАЕК «Енергоатом» на 2021 рік, собівартість виробництва електроенергії складає близько 75 коп/кВт·год (без ПДВ).

У підсумку, на підставі пропозицій Регулятора, Міненерго було розроблено, а Урядом 28.12.2020 прийнято постанову № 1325 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 5 червня 2019 р. № 483» (далі – Постанова № 1325).

Постановою № 1325 передбачено:

- продовження строку дії ПСО до 31.03.2021;
- встановлення на період з 01.01.2021 по 31.03.2021 фіксованої ціни за 1 кВт·год електричної енергії для побутових споживачів на рівні 1,68 (з ПДВ). Разом з тим збережено і залишено без змін коефіцієнти дво – та тризонного обліку електричної енергії;

- збільшення ціни за якою ДП «НАЕК «Енергоатом» буде здійснювати продаж електроенергії в рамках перехідної моделі ПСО з 10 гривень за 1 МВт·год до 150 гривень за 1 МВт·год.

Необхідно зазначити, що прийняте Урядом рішення про підвищення тарифу для побутових споживачів є мінімально можливим і таким, що не покриває всіх складових витрат на виробництво та постачання електричної енергії побутовим споживачам. Так, з урахуванням зонного обліку, середній тариф для побутових споживачів складатиме близько 1,60 грн/кВт·год (з ПДВ), з яких лише транспортна складова становить 1,51 грн/кВт·год. Таким чином, на безпосередньо електричну енергію залишається лише 9 копійок з необхідних 17 (середньозважено, з ПДВ), які гарантований покупець сплачує ДП «НАЕК «Енергоатом» та ПрАТ «Укргідроенерго» в рамках ПСО. Тобто, навіть за умови повної оплати населенням електричної енергії, зібраних електропостачальниками коштів не вистачить щоб повною мірою розрахуватися із виробниками, а дефіцит буде складати 0,08 грн/кВт·год.

Таким чином, новий тариф на електроенергію для побутових споживачів досі залишається пільговим, оскільки він не покриває повної собівартості її виробництва та транспортування, навіть враховуючи, що населення купує електричну енергію у державних виробників, які мають найнижчу ціну.

Слід зазначити, що законодавче збільшення пільгових категорій споживачів та зменшення фіксованої ціни призведе до зростання ціни на електроенергію для

промисловості, погіршення фінансового стану стратегічних енергетичних підприємств державної форми власності, оскільки буде вимагати збільшення тарифу на передачу НЕК «Укренерго».

Відповідно до частини другої статті 3 Закону України «Про ринок електричної енергії» (далі – Закон) визначено, що функціонування ринку електричної енергії здійснюється на принципах, зокрема, недискримінаційного ціно – та тарифоутворення, що відображає економічно обґрунтовані витрати. Зазначене свідчить про необхідність подальшого зниження обсягу перехресного субсидіювання.

Частиною третьою статті 63 Закону передбачені обов'язкові гарантії для постачальників, які надають універсальні послуги, згідно з якими постачальники надають універсальні послуги за економічно обґрунтованими, прозорими та недискримінаційними цінами.

Отже, збільшення пільгових категорій споживачів зобов'яже Кабінет Міністрів України визначити додаткові джерела фінансування різниці між встановленими постачальниками універсальних послуг цінами на послугу загальносуспільного інтересу та економічно обґрунтованими цінами, які не підкріплені видатками державного бюджету.

Водночас інформуємо, що Міненерго спільно з НКРЕКП та іншими учасниками ринку електричної енергії продовжує напрацювання щодо удосконалення сценаріїв фінансового збалансування ринку електричної енергії у 2021 році та механізму ПСО.

Слід зазначити, що постановою Кабінету Міністрів України від 01.02.2021 № 64 «Питання надання компенсації деяким категоріям споживачів електричної енергії», затверджено Порядок використання коштів для надання компенсації деяким категоріям споживачів електричної енергії (далі – Порядок) та передбачається надання компенсації на оплату електричної енергії наступним категоріям споживачів електричної енергії (крім тих, які отримують житлову субсидію):

- населенню, яке проживає в житлових будинках (у тому числі в житлових будинках готельного типу, квартирах та гуртожитках), обладнаних в установленому порядку електроопалювальними установками (у тому числі в сільській місцевості), і станом на 31 грудня 2020 р. мало право на знижений тариф;

- населенню, яке проживає в багатоквартирних будинках, не газифікованих природним газом і в яких відсутні або не функціонують системи централізованого тепlopостачання (у тому числі в сільській місцевості), і станом на 31 грудня 2020 р. мало право на знижений тариф;

- багатодітним, прийомним сім'ям та дитячим будинкам сімейного типу.

Зазначену компенсацію планується здійснювати протягом першого кварталу 2021 року.

При цьому відповідно до Порядку, компенсація буде автоматично нарахована на особові рахунки зазначених категорій споживачів без їх участі і повинна повністю покрити зростання платіжки за електроенергію внаслідок відміни пільгового тарифу.

Для забезпечення фінансування зазначеної компенсації, Верховною Радою України прийнято Закон України «Про внесення змін до додатка № 3 до Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» щодо компенсації у зв'язку

з підвищенням тарифів на електричну енергію» від 29.01.2021 № 1158-ІХ. Обсяг компенсації, встановлений відповідним Законом, складає 1,4 млрд. грн.

Стосовно цін на природний газ інформуємо, що з 01.08.2020 відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 01.07.2020 № 542 «Про внесення змін до Положення про покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку природного газу для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу» АТ «НАК «Нафтогаз України» (далі – Компанія) припинила продаж та постачання природного газу побутовим споживачам та постачальникам природного газу для потреб населення за фіксованою (регульованою) ціною. За регульованою ціною Компанія продає природний газ тільки підприємствам теплокомуненерго (до 01.05.2021).

Згідно з частиною 2 статті 12 Закону України «Про ринок природного газу» (далі – Закон), з 01.08.2020 постачання природного газу для побутових споживачів, здійснюється за цінами, що вільно встановлюються між постачальником та споживачем, крім випадків, передбачених цим Законом.

Відповідно до положень частини 1 статті 13 Закону, споживачі природного газу можуть щомісяця вільно обирати постачальника природного газу (далі – постачальник), орієнтуючись на його цінову пропозицію.

У зв'язку з стрімким зростанням цін на природний газ та через зменшення доходів громадян, спричинене пандемією коронавірусу, Урядом вживаються нагальні заходи для зниження ціни на природний газ для побутових споживачів. Так, зокрема, за підсумками наради, проведеної Прем'єр - міністром України Д. Шмигалем 11.01.2021 за участі Міненерго, НАК «Нафтогаз України», НКРЕКП, ТОВ «Оператор газотранспортної системи України» та представників Офісу Президента, а також наради, проведеної Президентом України В. Зеленським 13.01.2021 за участі представників Уряду, НКРЕКП, НАК «Нафтогаз України» та фахівців у галузі економіки, електро- та газової енергетики, Міненерго розроблено проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України».

Кабінетом Міністрів України затверджено постанову від 18.01.2021 № 25 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України», положеннями якої запроваджується державне регулювання ціни на природний газ до 31.03.2021 і встановлюється з 01.02.2021 – у лютому та березні 2021 року гранична ціна для всіх побутових споживачів у сумі 6,99 грн за 1 куб. метр (з урахуванням податку на додану вартість та плати за транспортування магістральними газопроводами до внутрішніх точок виходу з газотранспортної системи).

Таким чином, Уряд та Міненерго, в межах компетенції, вживають заходи, які дозволять обмежити суттєве зростання тарифів та забезпечити стабільні ціни на електричну енергію і природний газ для споживачів.

Заступник Міністра

Юрій БОЙКО